

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Margarita Evangelica

Essche, Nicolas van

Coloniae, 1545

compendium viæ vnitiuæ. 14

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49323](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49323)

Compendium viæ vnitiuæ. Cap. XIII.

Licet variæ ad obtinendum charitatis perfectione a sanctis tradantur semitæ in eundem finem dirigentes, hæc tñ omniū creditur facillima, & maxime cōpendiosa, quã diuinus Dionysius, & post eum nonnulli alij docent, videlicet vt per flãmigeras affectiones anima ad Deum cōtinue se leuet, ad ipsum aspiret, eidem loquatur, ipsum attingere, eiq; adhærere gestiat. Hæc semita, hoc exercitiū est illa mirabilis & occultata sapiētia vnitiua, quã idē D. Dionysius mysticā Theologiã vocat: q̄ non multitudine librorum, nec disputationū argutiã discitur, sed extensione affectus in Deum (qua perpetuo excitetur desiderium vehementius amandi Deum, perfectiusq; placendi Deo) quæritur: & diuina irradiatione non torpentibus, sed illis, qui se præparant, facientes, quod in se est, infunditur, & affectione magis, q̄ cognitione frequentatur. ¶ Ad hanc obtinendam, si nondum exercitatos habes sensus, debes in principio exercitiij tui recolligere fasciculum diuini amoris, humiliq; grato & amoroso corde ruminare omnia, vel quædam præcipua amoris insignia et beneficia, q̄ Christus secundū diuinitatem aut humanitatē suam tibi impedit, vt per ea inflāmetur cor tuū igne diuini amoris. Inter omnia vero Dei beneficia, eius amarosam passionē deuotius exercebis. Primo, intuēdo opus & historię seriē, vt cōpatiaris. Secūdo, eius modū vt exciteris ad imitandū. Quia in mō patendi habes oīm virtutū perfectionē, videlicet abyssalē humilitatē, incōprehensibilem mansuetudinē, admirabilē patientiã, & sic de alijs. Tertio, inuendo causam, videlicet eminentissimam ipsius

LIBER III.

ipsius charitatem, quæ coegit eum pro te tã hor-
 ribile subire genus mortis. Vnde considerabis
 diuinitatem eius tanquam internum motorem,
 omnia illa pro tua salute perficientem. Et in hoc
 exercitio conaberis primo loco te in amore e-
 ius inflammare, ipsumque redamare: secundo
 imitari: & tertio eidem condolere. Nam incipien-
 ti vix possibile est absque præuijs meditationi-
 bus, in amore Dei accendi: donec assuefactus tã
 dem absque vlla præmeditatione, quoties volu-
 eris, etiam centies vel millies in die, ipso primo
 reflexu, mentem in Deum leuare & inflammare
 possis. ¶ Ad hanc item sapientiam necessaria
 est tibi puritas cordis, hoc modo obtinenda: vt
 videlicet post debitam conscientia purgationẽ
 bona semper voluntate ad Deum ferueas: vigi-
 lantissimeque ab omni peccato cor tuum custo-
 dias, in vera innocentia, humilitate & simplici-
 tate Deum in omnibus quæras: ipsum habens
 semper præ oculis quasi præsentem. Quandiu e-
 nim in mundo sumus, nisi amor priuatus in no-
 bis fuerit continue succisus, vitia germinabit, id
 est, desideria mala, inclinationes, cogitationesq;
 prauas & vanas, quæ nos a Deo abstrahunt, in-
 quinant, perturbant, impediuntque. Ideo quic-
 qd eiusmodi senseris, si cordis optas puritatem,
 mox debes elidere, & teipsum abnegare, & vbi-
 cunque deprehenderis te non Dei gloriam, sed te
 metipsum quærere, hoc ilico detestari, abijcere
 & persequi. Hoc est enim abnegare teipsum, de-
 sideria tua non solum non perficere, sed velle at-
 que conari etiam non sentire, & tibiipsi, ac omni
 inordinato amori, tam erga te, quam ad creatu-
 ras mori. Profecto, nõ est alia ad Deum via, nisi
 OO v vt

MARGARITAE EVANG.

vt te ipsum exeat atq; relinquant, & sine retractatione cordis subijcias te Deo, & hominibus propter Deum: & semper stes paratus resignatusq; ad omne beneplacitum diuinum, per quemcuq; etiam illud tibi innotuerit, in aduersis eque vt in prosperis. ¶ Debes etiam ad hoc niti, quantum potes, vt animam habeas a phantasmatis & rerum imaginibus, speciebus ac formis nudam ac mundam, & ab omni, vt dixi, inordinata affectione erga te & quascunq; creaturas liberam. Ad hæc non parum iuuat, necessariumq; est iuge studium cauendi multiloquium, occasiones loquendi, sciendi curiositatem, curas & occupationes inutiles, sensuum affectatam oblectationem, & res etiam necessarias, tam superfluitatem, q̄ inordinatū amorem. ¶ Porro, vim animæ concupiscibilem iugiter excitabis multiplicādo desideria feruentissime castissimeq; amandi Deum: habēdo etiā in memoria tua paratas multas breues oratiunculas, q̄ excitent affectū tuū ad amorem, quas D. Augustinus iaculatorias vocat: nimirū cū sint iacula amoris, q̄bus dulciter vulnerare potes cor dñi nostri Iesu Christi. Has corde cit cūferas, & mēte vel etiā ore loq̄ris ad Deū tibi præsentē semp & vbiq; quāto feruentius poteris, nō modo cū statutas orationes dicis, sed in omni tēpore & loco, eundo, stando, sedendo, iacendo, edendo & laborando, assuefias eas ad minus in corde habere præsentēs, easque dicere aut cogitare, non quidem tepido & negligentī, sed feruido affectu & æstuanti desiderio, vt possis fieri cum Deo, in eius amoris ardore liquefactus. ¶ Prōptissime namq; inflammare te semp poterit cogitantē, q̄d tantus dñs vilē te vermiculum & tam

LIBER III.

& tam ingrātū peccatorē, prior dilexerit, & se-
 psum pro te tradiderit. Idq; amore nō tepido, sed
 æterno, infinito, totali, gratuito, cōmuni & speci-
 ali atq; beatificatiuo. Quodq; propinquissima co-
 gnatione tibi dignatus est cōiungi, & esse tuus
 pater, frater & sponsus: imo & filius in spiritū, et
 qcquid optare posses, vt hoc totū in eo supra mo-
 dū abundantissime inuenias & possideas. Semp
 ergo sonet hæc vox fidelis patris in auribus cor-
 distui, te ad se reuocantis: Fili mi ad cor redeas,
 ab omnibus, quantū possibile est, teipsum ab-
 strahendo. Mentis oculum semper in puritate et
 tranquillitate custodias, intellectū a formis re-
 infimā præseruando. Volūtatis affectū a curis
 terrenorum penitus absoluas, teipsum abnegan-
 do, & summo bono amore feruido semper inhæ-
 rendo. Memoriam quoq; iugiter sursum eleua-
 tā habeas, per contemplationem diuinorum ad
 æterna tendendo; ita vt tota anima tua cum omni-
 bus viribus suis in Deum collecta, vnus spiritus
 fiat cum eo. In his si fideliter perseueraueris, ma-
 gnæ sanctitatis gradum cito obtinebis, quē ne-
 mo in sua voluntate & sensualitate manens reci-
 pere merebit. ¶ Exēpli gratia subiiciemus ali-
 q̄s huiusmodi iaculatoriā orationū formulas,
 q̄bus plures absq; numero similes q̄sq; formare
 poterit. Quas si q̄s vel simplicissimus affectuose
 frequerit, citius sentiet se mutari, et in chari-
 tate & oī gratia copiosius ditari, q̄ si de secretis
 ecclēstibus millies cogitaret, & omnium scriptu-
 rarum scientiam memoriæ commendaret.

O Amor meus, o sola spes mea, o totum re-
 fugium & omne desiderium meum. O mi
 amantissime, vltimam dignus inueniar.

ve

MARGARITAE EVANG.

vt anima mea tuo dulcissimo fruatur amplexu: imo vt tu in ea, & ipsa in te vicario complexu recreetur, vt sic eius tepiditas ab immenso tui amoris incendio valenter incalescat. ¶ O anima animæ meæ, o vita animæ meæ, te totum desidero, me totum tibi offero: totum toti, vnum vni, vnicum vnico. O vtinam impleatur in me illud oraculum tuum ad patrem, quo dicebas: Pater rogo, vt sint vnum, sicut & nos vnum sumus. Ego in eis, & tu in me, vt sint consummati in vnum.

O Domine, quando te perfecte diligam? O domine, quando te nude amplectar brachijs animæ meæ? O domine, quando me ipsum & vniuersum mundum cotemnam propter amorem tuum? O domine, quando anima mea cum omnibus viribus suis tibi vnietur? O domine, quando anima mea totaliter & perfecte in te mergetur, & absorbebitur? O domine, ego te totum possidere, & me totum tibi offerre desidero, & vnus in vno æternaliter & inseparabiliter requiescere.

¶ O domine, quando te diligam? Quando te constringam? Quando totus tibi vniar et immergar? Quando totus a tua plenitudine absorbebor? Totum te sitio, totum me tribuo.

O Domine Deus meus, quando te dulcissima dilectione constringam? Quando te strictissimo amore ardentem diligam? Quando tibi totaliter adhærebo? ¶ O Deus superdignissime, miserere mihi indignissimo. O Deus beatissime, miserere mihi miserrimo. O Deus sanctissime, adsis mihi impiissimo. O Deus clementis-

mentissime, propitius sis mihi sceleratissimo peccatori. O Deus misericordissime, succurre mihi ingratisimo.

Animæ amantis ad sponsum suum Iesum crucifixum aspirationes.

O Anima mea introuerte nunc teipsam cū omnibus viribus tuis, & ad Deum tuum eas quæ sequuntur ignitas orationes intus effunde: O Deus meus, trahe me in te, per te, & propter te. O Deus, o vita animæ meæ, qui mortem in ligno crucis interemisti, occide & interfice me, malas videlicet inclinationes & sensuales affectiones ac desideria mea, & quicquid impedimento tibi esse possit, quo minus in me viuere queas. Et cum hoc pacto me occideris, in te solo & in omnibus illis quæ me tibi conformem reddere possiat, hoc est, in amore tuo & obedientia intus in spiritu sequendi instinctus tuos, & extra superioribus meis obtemperandi, deinceps me viuere facias. O bone Iesu, da mihi perfectam ab omni peccato auersionem, & integram ad te Deum meum & virtutes omnes conuersionem, humilemque me ipsius & propriæ voluntatis meæ cotemptum. Largire mihi dulcissime Deus plenam omnium rerum temporalium exteriorumque carnalium sensuum meorum abnegationem. Da mihi clementissime pater, arctam fundi cordis mei ab intra obseruationem, eumque mundum seruare ab omni mala suspitione, prauo desiderio, & iudicio aliorum iniquo. O domine Deus meus, da mihi diuinum amorem, pariter atque timorem tui. O Deus. O lumen, sine te in tenebris consisto. O via recta, sine te

te

MARGARITAE EVANG.

te aberro. O veritas, sine te mendax sum. O vita
 interminabilis, sine te mortuus existo. O ver-
 bum. O lux, quæ in principio dixisti: fiat lux, &
 facta est lux, trahe me obsecro in te, & illumi-
 na me, vt videre possim lumen tuum & vitare
 tenebras, vt videam rectum iter tuum, & erro-
 res fugiam: vt videam veritatem, & mendaci-
 um deuitem: vt videam vitam, & mortem fugi-
 am. O vita animæ meæ, en ex toto mihi mori &
 tibi viuere desidero: totum me offerre teque pos-
 siedere concupisco. O vtinam impleat in me lva-
 uissimum illud verbum tuū, qd loquebaris coele-
 sti patri tuo, dicens: Pater, volo vt sicut nos vnū
 sumus, ita & ipsi vnū sint, vt ego in eis et ipsi in
 me sint, vt sic perfecte vnū nobiscū efficiantur,
 sicuti nos vnum sumus, vt ego sim in eis, & ipsi
 in amore meo feliciter absorbeantur. O domine
 Deus meus transmura me in te sicut ferrum mu-
 ratur in ignem: consume in me omnem peccati
 rubiginem: accende frigiditatē meam, illumina
 tenebras meas, mollifica duritiam voluntatis
 meæ, quatenus ipsa semper vnita & applicata
 sit diuinæ voluntati tuæ. O Deus meus, sicut po-
 tes, sicut scis & vis, miserere mei. O lumen, a
 quo est omne lumen, trahe me in te, & absorbe
 me in abyssum claritatis tuæ, meque sic totum
 illumina, vt te semper in me, & me cunctaque
 subtus te existentia in te cernere possim. ¶ Et
 Iesu sponse floride, sicut mors transponit animā
 a corpore, sic amor tuus animam meam transpo-
 nat in te, vt glutino inseparabili adhæreampost
 te. Et vt absq; villo impedimento delectet te in
 me habitare & operari, fac me per merita san-
 ctissimæ humanitatis tuæ, tuis sanctis virtuti-
 bus ex-

LIBER III.

bus exornatum, tibi quę perfecte conformem & placentem, in tuo sancto timore, in cordis humilitate, in fraterna charitate, in casta simplicitate, in humili verecundia, in cordis mundicia, in seu suum custodia, & in vitę sanctimonia, in prompta obedientia, in dulci patientia, in spiritali disciplina, in voluntaria paupertate, in morum maturitate, in spiritus hilaritate, & in omni veritate: in bona conscientia, in viscerosa pietate, in fidei constantia, in spei fortitudine, in charitatis plenitudine, in finali perseverantia, & in tuę dilectionis beata consummatione: vt cordis mei spiritum conuertatur in omnium virtutum paradysum, & totius perfectionis rubetum, tanquã ager cui benedixit dominus. Eia Iesu precordialissime, tu semper ita sis mecum, vt cor meum maneat tecum, & amor tuus indiuidue perseueret mecum, & sic a te meus benedicatur transitus, vt compede carnis absolutus meus in te continuo requiescat spiritus, Amen.

Aspiratio anime amorosę ad cęlestem patrem pro vnitiuo amore. Cap. XV.

O Pater Deus infinite potētis, conforta me. O pater misericordiarum & Deus totius consolationis, qui contines mundi machinam in virtute tua, qui nosti omnia antequam fiant, qui audis sine voce mentis desiderium, ad te oculos meos leuo, ad te manus meas expando, ad te animã & intentionē meam conuerto: Quia tu solus es spes mea & gaudium meum: in te cōfidit anima mea. Infunde ergo clementissime pater cordi meo spiritum sapientię & intellectus, spiritum consilij & fortitudinis, spiritum sciētię & pietat-